

Hormonbehandling i overgangsalderen

Kvinder kommer i overgangsalderen omkring 45 til 55 års alderen. I menopausen, som perioden også kaldes, falder produktionen af østrogen i æggestokkene. For ca. en tredjedel af alle kvinder giver det så store gener, at hormonbehandling i overgangsalderen er relevant.

Tidligere er hormonbehandling i overgangsalderen blevet anklaget for en forhøjet risiko for at udvikle kræft eller blodpropper. Det har fået en del kvinder til at afholde sig fra at få hormonbehandling i overgangsalderen. Store internationale undersøgelser viser, at risikoen for at få kræft eller blodpropper som følge af behandling med hormoner er yderst minimal. Osteoporose og hjertekarsygdomme forringer livskvaliteten hos mange danske kvinder, og hormonbehandling omkring overgangsalderen beskytter dig mod disse.

		Risiko for sygdom/1000 kvinder observeret i 20 år fra 50 til 69 år			
	Ingen HT i 20 år	5 års kombinations-HT	5 års alene østrogen behandling	10 års kombinations-HT	10 års alene østrogen behandling
C. mammae	63	80*	68	97**	74
C. endometrii	10	10	14	10	42
C. ovarii	10	10	10	11	11
Blodpropper					
DVT (venøs trombo emboli)	26	33	28	39	29
Stroke	26	27	27	28	27
Coronar sygdom	88	88	88	88	88

Ref. The Medicines and Healthcare products Regulatory, UK (se bilag 3) (7).

Hvem bør undgå hormonterapi?

Hvis du tidligere har haft brystkræft eller er arveligt disponeret herfor, må du ikke modtage de fleste slags hormonbehandling – dog er der alternative præparater, der kan lindre generne. Derudover, må kvinder som tidligere har haft en blodprop eller er arveligt disponerede herfor, ej heller modtage behandlingen. Lokal østrogenbehandling i vagina, enten som stikpille eller ring, kan derimod godt anvendes.

Hvad består behandlingen af og hvilke bivirkninger har den?

Det aktive stof i hormonbehandling er østrogen, der erstatter den mængde, der tidligere blev produceret i dine æggestokke. Østrogen kan gives enten som gel, plaster, spray eller tabletter. Behandling gennem huden (gel, spray & plaster) er at foretrække pga færrest bivirkninger og laveste risiko for cancer.

Dog skal østrogen altid gives sammen med hormonet gestagen. Årsagen er, at østrogen får livmoder-slimhinden til at vokse, og for at forhindre blødningsforstyrrelser og risiko for livmoderkræft skal man behandles med gestagen (som holder slimhinden tynd og beskytter denne). Et nyere stort studium af >100.000 kvinder tyder på, at gestagen skal gives i mindst mulig mængde, da det giver en let øget risiko for brystkræft. Risikoen ved et enkelt års behandling er meget lille, men er herefter let stigende, jo længere tid man behandler. Det er estimeret, at 5 års behandling er forbundet med 1-2 ekstra tilfælde for hver 100 kvinder der behandles. Oversat til danske forhold svarer det til en risiko for brystkræft hos hormonbehandlede kvinder på 11-12 procent sammenlignet med omkring 10 procent hos ikke-hormonbehandlede kvinder. Den mindste påvirkning af gestagen får man enten ved cyklisk behandling, hvor man fremkalder en menstruationslignende blødning ved supplement af gestagen hver tredje måned. Alternativt, med samme lave risiko, kan man oplægge en hormonspiral (Mirena), hvilket samtidig medfører blødningsfrihed. Der findes også tabletter og plaster, der indeholder en daglig mængde af både østrogen og gestagen, men denne behandling giver en større påvirkning af gestagen.

Hvis man kun har lokale problemer med tørhed i vagina, bør man udelukkende behandles med vaginale stikpiller eller en ring med østrogenhormon.

Hvad kan hormonbehandling muligvis hjælpe på:

Giver forbedret søvnkvalitet – og dermed bedre livskvalitet

Mindsker eller fjerner hede- og svedeture

Forhindrer nedbrydning af dine knogler, obs familiær osteoporose

Afhjælper vandladningsgener

Øger din libido – hvor overgangsalderen ellers kan give tørre slimhinder og manglende sexlyst

Mindsker risikoen for at det lave østrogenniveau slider på lungerne

Kan forsinke hudens aldringsproces

Modvirker kognitiv forværring

Modvirker at du er grådlabil

Ring dog gerne til os, så vi sammen kan finde den bedste løsning for dig!